

**POSZCZEGÓLNE KIERUNKI REFORMOWANIA INSTYTUCJI SKARG I WNIOSKÓW W
POSTĘPOWANIU SĄDOWYM NA UKRAINIE**

Sukhomlyn Yuliia

*doktorant, Katedry Postępowania Karnego Akademii Narodowej Spraw Wewnętrznych
(Kijów, Ukraina)
absord@ukr.net*

**SPECIFIC DIRECTIONS FOR REFORM OF INFRINGEMENT INSTITUTE IN UKRAINE'S
CRIMINAL JUDICIAL AUTHORITY**

Suhomlin Julia

postgraduate, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraina

**ОКРЕМІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ КЛОПОТАНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ**

Сухомлин Юлія

здобувач, Національна академія внутрішніх справ, Київ, Україна

Streszczenie. W artykule przeanalizowano poszczególne kierunki reformy procesowej instytucji skarg i wniosków we współczesnym ustawodawstwie Ukrainy, pod kątem prawnych mechanizmów zabezpieczenia praw, wolności oraz prawnych interesów osób fizycznych i prawnych w zakresie karnych relacji procesowych. Zaproponowano szereg współczesnych kierunków rozstrzygnięcia zagadnień procesowych, związanych z przygotowaniem i rozpatrzeniem skarg i wniosków uczestników postępowania karnego na etapie postępowania przygotowawczego.

Słowa kluczowe: postępowanie karne, prawa uczestników sądownictwa karnego, strony postępowania karnego, skargi i wnioski, śledczy, prokurator, sędzia śledczy, obrońca.

Abstract. In the article separate directions of reformation of judicial institute of solicitors are analysed in the modern legislation of Ukraine, taking into account the legal mechanisms of providing of rights, freedoms and legal interests of physical and legal persons in the field of criminal judicial relations. The row of modern directions of decision of the judicial questions related to preparation and consideration of solicitors of participants of criminal realization on the stage of pre-trial investigation offers.

Keywords: criminal realization, rights for the participants of the criminal rule-making, side of criminal realization, solicitor, investigator, public prosecutor, inquisitional judge, defender.

Анотація. У статті проаналізовано окремі напрями реформування процесуального інституту клопотань у сучасному законодавстві України, з огляду на правові механізми забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері кримінальних процесуальних відносин. Запропоновано низку сучасних напрямів вирішення процесуальних питань, пов'язаних із підготовкою та розглядом клопотань учасників кримінального провадження на стадії досудового розслідування.

Ключові слова: кримінальне провадження, права учасників кримінального судочинства, сторони кримінального провадження, клопотання, слідчий, прокурор, слідчий суддя, захисник.

Постановка проблеми. Сучасні вектори державної політики в Україні, свідчать про підвищену увагу законодавця до впровадження у національну правову систему основних положень міжнародного права щодо захисту прав людини, оскільки у ст. 3 Конституції України гарантіям прав і свобод людини надано статусу змісту і спрямованості діяльності держави, а забезпечення самих прав і свобод людини є її головним обов'язком. Зазначені конституційні положення трансформовані у кримінальному процесуальному законодавстві України у формі основних завдань та засад кримінального провадження.

Винятковість і актуальність дослідження інституту клопотань у царині науки кримінального процесуального права продиктована перш сучасними реаліями роботи органів досудового розслідування та судової влади, зміною підходів до питань протидії корупції в Україні, нормативними проблемами неузгодженості окремих процесуальних інститутів у кримінальному процесуальному законодавстві, розбалансованістю

взаємовідносин за вектором – «слідчий, прокурор, слідчий суддя». На ефективність підготовки та результативності вирішення клопотань впливають й проблеми системного характеру реформування правоохоронних органів та органів судової влади.

Зауважимо, що зазначені нами напрями, не тільки посилюють доцільність наукового дослідження проблематики клопотань, а й вказують на певний дисбаланс між фактичними процесуальними можливостями сторони захисту та ефективністю роботи органів досудового розслідування у чинному Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК).

Зокрема, це підтверджують й данні судової статистики. Відповідно до огляду даних про стан здійснення правосуддя у 2016 році слідчими суддями під час досудового розслідування розглянуто 494,9 (у 2015 – 543,3) тис. клопотань слідчих, прокурорів та інших осіб, у тому числі задоволено 410,1 тис. Відповідно до статті 248 КПК України, 2012 слідчими суддями постановлено 119,5 (у 2015 році – 117,2) тис. ухвал про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії [7]. Водночас, щодо розгляду справ і матеріалів місцевими загальними судами, апеляційними судами областей та міста Києва за 2015 рік з них найбільшу кількість становлять клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів – 252,8 тис., або 46,2 % загальної кількості клопотань, скарг, які розглядаються слідчим суддею під час досудового розслідування, що надійшли; про обшук житла чи іншого володіння особи – 75,2 тис., або 13,7 %; про застосування запобіжних заходів – 57,1 тис., або 10,4 % та скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора під час досудового розслідування – 45,1 тис., або 8,2 %. Розглянуто 543,3 тис. зазначених клопотань та скарг; із них задоволено – 426,4 тис., або 78,5 % [1].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблема кримінальної процесуальної регламентації розгляду та вирішення клопотань у процесуальній літературі розглядалась у контексті загальних положень досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень (Ю. М. Грошевий, А. Я. Дубинський, З. З. Зінатулін, Л. М. Карнеєва, П. А. Лупинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Малярєнко, О. Р. Михайленко, М. М. Михеєнко, В. В. Молдован, В. Т. Нор, І. Л. Петрухін, Д. П. Письменний, В. О. Попелюшко, С. М. Стахівський, В. М. Тertiшник, Л. Д. Удалова, В. П. Шибіко, М. Є. Шумило, О. Г. Яновська та інші).

В окремих роботах учених окреслена проблема досліджується з огляду на процесуальний статус учасників кримінального провадження, зокрема щодо сторони захисту (В. К. Бобров, Т. В. Варфоломеева, І. Ю. Гловацький, А. В. Гриненко, М. О. Громов, Я. П. Зейкан, Ю. І. Стецовський, А. М. Титов, М. А. Фомін, В. В. Шимановський, та інші), або щодо сторони обвинувачення – у працях О.В. Бауліна, В. І. Галагана, Є. Г. Коваленка, В. С. Кузьмічова, А. П. Мінюкова, М. А. Погорецького, О. Ю. Татарова та інших.

Безпосередньо проблемі клопотань у кримінальному провадженні присвячені дисертаційні дослідження Строган А.Ю. (Розгляд і вирішення клопотань на досудовому слідстві, 2008 рік) та Єні О.В. (Клопотання в кримінальному процесі України, 2009 рік). Після набуття чинності КПК у 2012 році проблема розгляду та вирішення клопотань учасників кримінального провадження сьогодні у теорії кримінального процесу досліджена не повністю, а потребує систематизації та узагальнення наукових знань з врахуванням сучасної практики діяльності органів реформованих органів досудового розслідування та судової влади в Україні.

Виклад основного матеріалу.

Питання інституту клопотань перебуває постійно перебуває у полі зору як науки кримінального процесу, так і судово-слідчої практики. Наприклад, результати узагальнення судової практики свідчать, що при вирішенні питань, пов'язаних із застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження, слідчими суддями враховуються як загальні вимоги, які стосуються таких заходів, так і спеціальні вимоги щодо окремих їх різновидів, закріплені у КПК. Також розглядаючи клопотання про застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження, слідчі судді звертають увагу на те, що відповідні клопотання мають не лише за формою і складовими відповідати вимогам закону, але й бути належним чином обґрунтованими [5].

У теорії кримінального процесу проблематика інституту клопотань полягає у науковому пошуку уніфікації його поняття (КПК не надає чіткого визначення поняття «клопотання») [2], поданні аргументованої класифікації (окремі вчені пропонують класифікувати клопотання за предметом, за суб'єктами звернення та розгляду, за стадіями процесу) [4], узагальненні та

дослідженні особливостей подання окремими учасниками кримінального провадження (наприклад, щодо процесуальної діяльності захисника) [6].

Сьогодні, чинний КПК визначає коло учасників подання клопотань, правові підстави та умови їх розгляду та вирішення, а в окремих випадках й процесуальну форму їх розгляду, зокрема: право заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо (п. 12 ч. 3 ст. 42 КПК); право потерпілого заявляти клопотання (п. 4 ч. 1 ст. 56 КПК); права цивільного позивача (ч. 3 ст. 61 КПК); права цивільного відповідача (ч. 3 ст. 62 КПК); право свідка заявляти клопотання про внесення до протоколу допиту змін, доповнень і зауважень, про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом (пп. 7, 8 ч. 1 ст. 66 КПК); підозрюваний, обвинувачений, потерпілий мають право на звернення до прокурора, слідчого судді або суду з клопотанням, в якому викладаються обставини, що обумовлюють необхідність здійснення кримінального провадження (або окремих процесуальних дій) у більш короткі строки, ніж ті, що передбачені КПК України (ч. 6 ст. 28 КПК); сторони кримінального провадження, потерпілий мають право під час судового розгляду подавати клопотання про визнання доказів недопустимими (ч. 3 ст. 89 КПК); ініціювання стороною захисту, потерпілим проведення слідчих (розшукових) дій здійснюється шляхом подання слідчому, прокурору відповідних клопотань (ч. 3 ст. 93 КПК); за клопотанням учасників процесуальної дії під час досудового розслідування застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим (ч. 1 ст. 107 КПК); пропущений із поважних причин строк повинен бути поновлений за клопотанням заінтересованої особи ухвалою слідчого судді, суду (ч. 1 ст. 117 КПК); суд, ураховуючи майновий стан особи (обвинуваченого, потерпілого), за її клопотанням має право своєю ухвалою зменшити розмір належних до оплати процесуальних витрат чи звільнити від їх оплати повністю або частково, чи відстрочити або розстрочити сплату процесуальних витрат на визначений строк (ч. 1 ст. 119 КПК); особа, на яку було накладено грошове стягнення та яка не була присутня під час розгляду цього питання слідчим суддею, судом, має право подати клопотання про скасування ухвали про накладення на неї грошового стягнення (ч. 1 ст. 147 КПК); підозрюваний, обвинувачений, їх захисник, законний представник, інший власник або володілець майна, які не були присутні при розгляді питання про арешт майна, мають право заявити клопотання про скасування арешту майна повністю або частково (ч. 1 ст. 174 КПК); клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу (ст. 201 КПК); сторона кримінального провадження має право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні (ст. 225 КПК); сторона кримінального провадження має право звернутися із клопотанням провести допит, впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування (ст. 232 КПК); сторона обвинувачення залучає експерта за наявності підстав для проведення експертизи, у тому числі за клопотанням сторони захисту чи потерпілого (ч. 1 ст. 243 КПК); у разі відмови слідчого, прокурора в задоволенні клопотання сторони захисту про залучення експерта особа, що заявила відповідне клопотання, має право звернутися з клопотанням про залучення експерта до слідчого судді (ч. 1 ст. 244 КПК); у разі відмови особи добровільно надати біологічні зразки слідчий суддя, суд за клопотанням сторони кримінального провадження, що розглядається в порядку, передбаченому ст. 160-166 КПК, має право зобов'язати слідчого, прокурора, якщо клопотання було подано стороною захисту, здійснити відбирання біологічних зразків примусово (ч. 3 ст. 245 КПК); за клопотанням сторони кримінального провадження суд має право дозволити доступ до відомостей, які були видалені з матеріалів досудового розслідування, що були в розпорядженні сторони обвинувачення (ч. 5 ст. 290 КПК).

Зокрема, узагальненням судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи, визначено приклад про те, що закріплюючи участь слідчого або прокурора як обов'язкову умову розгляду клопотання про обшук, законодавець у КПК не регламентував дій слідчого судді в разі відсутності слідчого або прокурора у визначений для розгляду клопотання час. Наведена обставина пояснює існування різних процесуальних рішень, які приймаються слідчим суддею внаслідок неприбуття слідчого або прокурора до суду, а саме: ухвал про залишення клопотання без розгляду та ухвал про відмову в задоволенні клопотання. Наприклад, ухвалою слідчого судді Приморського районного суду м. Одеси від 12 листопада

2013 року відмовлено у задоволенні клопотання слідчого СУ ГУМВС України в Одеській області про надання дозволу на проведення обшуку автомобіля «БМВ-760», державний номер НОМЕР_1, у зв'язку з неявкою слідчого та прокурора до суду [9]. Фактично, такий підхід, на наш погляд, стимулює учасників кримінального провадження уникати процесуальних порушень, водночас в окремих випадках унеможлиблює реалізацію окремих завдань кримінального провадження органами досудового розслідування.

КПК визначає, що дозвіл на обшук не може бути наданий слідчим суддею, якщо клопотання про обшук не відповідає встановленим у ч. 3 ст. 234 КПК вимогам, а саме клопотання про обшук повинно містити відомості про: 1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; 2) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання; 3) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 4) підстави для обшуку; 5) житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку; 6) особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться; 7) речі, документи або осіб, яких планується відшукати.

Натомість у судовій практиці є випадки повернення клопотань для їх належного дооформлення, усунення недоліків тощо. Наприклад, клопотання слідчого про проведення обшуку було повернуто слідчим суддею Ленінського районного суду м. Харкова для усунення недоліків, оскільки воно, в порушення вимог ч. 3 ст. 234 КПК, не було погоджене з прокурором; не містило відомостей про правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті Закону про кримінальну відповідальність; у ньому не були зазначені речі, які планується відшукати [9].

Аналізуючи наведені приклади, нами відмічається відсутність певного системного підходу до вирішення слідчими суддями заявлених органами досудового розслідування клопотань. Наприклад, у першому разі – слухання можна біло б і перенести у межах строків визначених у КПК, а у другому прикладі – слідчий суддя фактично почав виконувати не функцію судового контролю, а функцію обвинувачення у форматі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, надаючи час на усунення процесуальних помило слідчому та прокуророві.

За результатами узагальнення судової практики виявлено й інші проблемні питання, які виникають під час розгляду слідчими суддями клопотань про надання дозволу на проведення слідчих дій та скарг на постанови слідчого про відмову в задоволенні клопотання про проведення слідчих дій, зокрема: різні підходи слідчих суддів щодо розгляду клопотань про допит слідчим суддею під час досудового розслідування свідка, потерпілого, до яких застосовано заходи забезпечення безпеки; суперечлива практика слідчих суддів щодо повернення клопотань про допит свідка, потерпілого в порядку ст. 225 КПК, клопотань про примусове проведення медичної експертизи; відсутність єдиної позиції стосовно тлумачення поняття «неможливість самостійного залучення експерта стороною захисту» в значенні ст. 244 КПК; неоднорідна судова практика задоволення клопотань про призначення стаціонарної психіатричної експертизи у випадку, якщо не проводилась амбулаторна психіатрична експертиза; неоднакова практика правозастосування норм КПК про надання дозволу на тимчасовий доступ до речей і документів під час розгляду клопотань про примусове відібрання біологічних зразків для експертизи; суперечлива практика розгляду слідчими суддями клопотань щодо відібрання біологічних зразків для експертизи в особи, яка не є стороною кримінального провадження та ін. [8].

Висновок. Зважаючи на сучасні головні вектори розвитку кримінального процесуального законодавства України, імплементацію у судову та слідчу практику рішень Європейського суду з прав людини з метою належної реалізації засади верховенства права (ст. 8 КПК) у сфері кримінальних процесуальних відносин, на наш погляд доцільно відмітити необхідність певної нормативної трансформації інституту клопотань на стадії досудового розслідування зважаючи на окремі показники та реальні приклади судово-слідчої практики.

Узагальнення судово-слідчої практики, вироблення єдиних взаємоузгоджених між сторонами кримінального провадження і науково-обґрунтованих стандартів у цьому напрямі слугуватиме запорукою більш якісної та ефективної реалізації загальних засад кримінального провадження, зокрема щодо швидкого, повного та неупередженого

проведення досудового розслідування та судового розгляду, з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, з тим щоб був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Список літератури:

1. Аналіз даних судової статистики щодо розгляду справ і матеріалів місцевими загальними судами, апеляційними судами областей та міста Києва за 2015 рік : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html.
2. Безкровний Є. А. Клопотання до органів прокуратури у кримінальному процесі / Є. А. Безкровний // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Право / гол. ред. Ю.М. Бисага. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2014. – Вип. 24. Т. 4. – С. 154–156.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України № 4651-VI від 13 квіт. 2012 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/4651-17.
4. Смагіна Д. В. Класифікація клопотань у кримінальному процесі України / Д. В. Смагіна // Вісник Академії адвокатури України. – 1(20). – 2011. – С. 135-139.
5. Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14/page>.
6. Яновська О. Г. Протестна діяльність адвоката в кримінальному провадженні / О. Г. Яновська // Слово Національної школи суддів України. – 2013. – №. 4. – С. 124-130.
7. Огляд даних про стан здійснення правосуддя у 2016 році : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://court.gov.ua/userfiles/file/DSA/DSA_2017_all_docs/TRAVEN_17/oql_2016_copy.pdf.
8. Про практику вирішення слідчими суддями питань, пов'язаних із слідчими (розшуковими) діями : Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.
9. Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.

SPECIFIC DIRECTIONS FOR REFORM OF INFRINGEMENT INSTITUTE IN UKRAINE'S CRIMINAL JUDICIAL AUTHORITY

Suhomlin Julia

Formulation of the problem. Modern vectors of state policy in Ukraine, show the increased attention of the legislator to the introduction into the national legal system of the basic provisions of international law on the protection of human rights, since Art. 3 of the Constitution of Ukraine, the guarantees of human rights and freedoms are given to the status of the content and direction of the state's activities, while ensuring the rights and freedoms of human beings is its main duty. These constitutional provisions are transformed in the criminal procedural legislation of Ukraine in the form of the main tasks and principles of criminal proceedings.

The exclusivity and urgency of the research of the institute of petitions in the field of criminal procedural law is dictated primarily by the current realities of the work of the pre-trial investigation and judicial authorities, the change of approaches to the issues of combating corruption in Ukraine, the regulatory problems of the inconsistency of certain procedural institutions in the criminal procedural law, the imbalance of relations according to the vector - investigator, prosecutor, investigating judge ". The problems of the systemic nature of the reform of law enforcement bodies and judicial authorities also influence the effectiveness of the preparation and the effectiveness of the resolution of petitions.

It should be noted that the directions indicated by us not only increase the expediency of scientific research of the issues of petitions, but also point to a certain imbalance between the

actual procedural capabilities of the party of defense and the effectiveness of the work of the pre-trial investigation bodies in the current Criminal Procedure Code of Ukraine (hereinafter - the CPC).

In particular, this is confirmed by the data of judicial statistics. According to the review of the data on the state of justice in 2016, investigating judges during the pre-trial investigation examined 494.9 (in 2015 - 543.3) thousand petitions of investigators, prosecutors and other persons, including 410.1 thousand. According to Article 248 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, 2012, the investigating judges resolved 119.5 (in 2015 - 117.2) thousand decisions to grant permission to conduct a secret investigation (investigative) action [7]. At the same time, regarding the consideration of cases and materials by local general courts, appellate courts of regions and cities of Kyiv in 2015, the largest number of them is the petition for temporal access to things and documents - 252.8 thousand, or 46.2% of the total number of petitions, complaints, which are considered by the investigating judge during the pre-trial investigation; the search for housing or other property of the person - 75.2 thousand, or 13.7%; about the use of precautionary measures - 57.1 thousand, or 10.4%, and complaints about the decision, action or inaction of the investigator or prosecutor during the pre-trial investigation - 45.1 thousand, or 8.2%. 543,300 of these petitions and complaints were considered; Of these, 426.4 thousand were satisfied, or 78.5% [1].

Analysis of publications that initiated the solution to this problem. The problem of criminal procedural regulation of consideration and resolution of petitions in procedural literature was considered in the context of the general provisions of pre-trial investigation and judicial review of criminal proceedings (Yu.M. Grosheviy, A.Ya. Dubinsky, Z.Z. Zinatullin, L.M. Karneev, P.A. Lupinskaya, L.M. Loboyko, V.T. Malyarenko, A.R. Mikhailenko, M.M. Mikheenko, V.V. Moldovan, V.T. Nor, I.L. Petrukhin, D. P. Pismeniy, V.O. Popelyushko, S.M. Stakhovsky, V.M. Tertishnik, L.D. Udalova, V.P. Shibiko, M.E. Shumylo, A.G. Yanovskaya and others).

In the individual papers of the scientists, the problem is investigated in view of the procedural status of the participants in the criminal proceedings, in particular regarding the defense side (V.K. Bobrov, T. Bartholomev, I.Yu. Glovatsky, A.V. Grinenko, M.O. Gromov Y.P. Zeikan, Yu.I. Stetsovsky, A.M. Titov, M.A. Fomin, V.V. Shymanovsky, and others), or in respect of the prosecution side - in the works of O.V. Baulin, V.I. Galagan, E.G. Kovalenko, V.S. Kuzmichova, A.P. Minyukova, M.A. Pogoretsky, A.Yu. Tatarova and others.

Directly the problem of petitions in the criminal proceeding is dedicated to the dissertation research Strogan A.Yu. (Examination and resolution of petitions at pre-trial investigation, 2008) and Yeni O.V. (The petition in the criminal procedure of Ukraine, 2009). After the CCP came into force in 2012, the problem of considering and resolving petitions of participants in criminal proceedings today is not fully investigated in the theory of criminal process, but it requires systematization and generalization of scientific knowledge taking into account the current practice of the bodies of the reformed bodies of pre-trial investigation and judiciary in Ukraine.

Presenting main material.

The question of the institution of petitions is constantly in the field of view as a science of the criminal process, as well as forensic and investigative practice. For example, the results of the generalization of judicial practice show that when investigating the issues related to the application of criminal proceedings, investigating judges take into account both the general requirements that apply to such measures and the special requirements regarding certain types of them, which are enshrined in the CPC. Also, when considering a request for the application of certain measures to ensure criminal proceedings, investigating judges point out that the relevant petitions must not only be in line with the requirements of the law, but also duly substantiated [5].

In the theory of criminal proceedings, the problem of the institution of petitions lies in the scientific search for the unification of its concept (the CCP does not provide a clear definition of the concept of "petition") [2], the submission of an argumentated classification (some scholars suggest classifying the petition for the subject, the subjects of treatment and consideration, for stages of the process) [4], generalization and study of the peculiarities of the submission by individual participants in criminal proceedings (for example, on the defendant's procedural activity) [6].

Today, the current CPC defines the range of participants for filing petitions, the legal grounds and the conditions for their consideration and resolution, and in some cases, the procedural form of their consideration, in particular: the right to apply for procedural actions, to ensure the safety of oneself, members of his family, close relatives, property, housing, etc. (clause 12, 3, Article 42 of the CPC); the right of the victim to submit a petition (Clause 4, Part 1, Article 56 of the CPC); the rights of a civil plaintiff (Part 3 of Article 61 of the CPC); the rights of the civil defendant (Part 3 of

Article 62 of the CPC); the right of the witness to apply for the inclusion in the protocol of interrogation of amendments, additions and observations, on ensuring security in cases provided for by law (clauses 7, 8 part 1, Article 66 of the CPC); the suspect, the accused, the victim have the right to appeal to the prosecutor, investigator of a judge or court with a petition, which describes the circumstances that determine the necessity of conducting criminal proceedings (or individual procedural actions) in shorter terms than those provided for by the CPC of Ukraine (h 6 Article 28 of the CPC); the parties to the criminal proceedings, the victim have the right during the trial to file a petition for the recognition of evidence inadmissible (part 3 of Article 89 of the CPC); initiation by a party of protection, victims of conducting investigation (search) actions are carried out by submitting to the investigator, prosecutor relevant petitions (Part 3 of Article 93 of the CPC); At the request of the participants of the procedural action during the pre-trial investigation, the use of technical means of fixing is obligatory (Part 1 of Article 107 of the CPC); Missed for valid reasons, the term should be renewed at the request of the person concerned by a decision of the investigating judge, the court (Part 1 of Article 117 of the CPC); the court, taking into account the property status of the person (accused, victim), at her request has the right to reduce the amount of due for payment of procedural expenses or to exempt them from payment in full or in part, or to postpone or postpay the payment of procedural expenses for a certain period (part 1 of article 1) by its decision. 119 CPC); the person who was fined and who was not present during the consideration of this issue by the investigating judge, court, has the right to file a petition for the abolition of the decision to impose a pecuniary punishment on him (paragraph 1 of Article 147 of the CPC); the suspect, the accused, their counsel, legal representative, other owner or possessor of property who were not present at the consideration of the issue of the seizure of property, have the right to apply for the cancellation of the property seizure in full or in part (Part 1 of Article 174 of the CPC); a petition of the suspect, accused of changing the precautionary measure (Article 201 of the CPC); the party to the criminal proceedings has the right to apply to the investigating judge with a request to examine a witness who suffered during a pre-trial investigation in a court session (Article 225 of the CPC); the party to the criminal proceedings has the right to request interrogation, identification in the video conferencing mode during the pre-trial investigation (Article 232 CCP); the prosecution party draws the expert in the presence of the grounds for conducting an examination, including at the request of the party of defense or victim (Part 1 of Article 243 of the CCP); in the event of the refusal of the investigator, the prosecutor to comply with the petition of the protection party regarding the involvement of an expert, the person who submitted the relevant petition has the right to apply for the expert to be brought to the investigating judge (Part 1 of Article 244 of the CPC); in case of refusal of the person to voluntarily provide biological samples to the investigating judge, the court at the petition of the party to the criminal proceedings, which is considered in the manner prescribed by art. 160-166 CPC, has the right to order an investigator, a prosecutor, if a petition was filed by a party of protection, to take the biological samples forcibly (Part 3 of Article 245 of the CCP); at the request of the party to the criminal proceedings, the court has the right to allow access to information that has been removed from the pre-trial investigation files that were at the disposal of the prosecution party (Part 5 of Article 290 of the CPC).

In particular, the generalization of judicial practice regarding the examination by an investigating judge of petitions for granting permission to conduct a search of a home or other property of an individual, identified an example that establishing the participation of an investigator or prosecutor as a prerequisite for consideration of a petition for a search, the legislator in the CPC did not regulate the actions of the investigator a judge in the absence of an investigator or prosecutor at a time determined for consideration of the petition. The above circumstance explains the existence of various procedural decisions taken by the investigating judge as a result of non-appearance of the investigator or prosecutor in court, namely: the decisions to leave the petition without consideration and the decisions to refuse to comply with the petition. For example, the decision of the investigating judge of the Primorsky District Court of Odessa dated November 12, 2013 was denied to the satisfaction of the petition of the investigator of the Supreme Headquarters of the Interior Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the Odessa region to grant permission to search the car "BMW-760", the state number NUMBER, in connection with the absence investigator and prosecutor in court [9]. In fact, such an approach, in our opinion, encourages the participants in criminal proceedings to avoid procedural violations, while at the same time, in certain cases, it makes it impossible to implement certain criminal proceedings by the bodies of pre-trial investigation.

The CPC determines that a search permit may not be granted by an investigating judge if the request for a search does not meet the requirements set forth in Part 3 of Art. 234 CCP requirements, namely, the request for a search must contain information about: 1) the name of the criminal proceedings and its registration number; 2) a summary of the circumstances of the criminal offense in connection with the investigation of which the petition is filed; 3) the legal qualification of a criminal offense with an indication of the article (part of the article) of the law of Ukraine on criminal liability; 4) grounds for a search; 5) housing or other possession of the person or part of the dwelling or other possession of the person where the search is planned; 6) the person, who owns housing or other property, and the person in whose actual possession it is located; 7) things, documents or persons that are planned to be found.

Instead, in judicial practice there are cases of return of petitions for their proper registration, elimination of deficiencies, etc. For example, the investigator's request for a search was returned by the investigating judge of the Leninsky District Court of Kharkiv to remedy the shortcomings as it violates the requirements of Part 3 of Art. 234 CCP, was not agreed with the prosecutor; did not contain information about the legal qualification of a criminal offense with the indication of the article of the Law on Criminal Liability; it did not mention things that are planned to be found [9].

Analyzing the above examples, we note the lack of a systematic approach to the decision of investigating judges announced by the bodies of pre-trial investigation of applications. For example, in the first case, the hearing could be carried out within the deadlines defined by the CPC, and in the second example, the investigating judge actually did not perform the function of judicial control, but the function of the prosecution in the format of procedural guidance by the pre-trial investigation, giving time to eliminate procedural errors investigator and prosecutor.

As a result of the generalization of judicial practice, other problematic issues that arise during the examination by investigating judges of petitions for granting permission to conduct investigative actions and complaints about the decision of the investigator on refusal to satisfy the request for conducting investigative actions were revealed, in particular: different approaches of investigating judges regarding the consideration of petitions about interrogation by the investigating judge during the pre-trial investigation of the witness, the victim, to whom the security measures have been applied; contradictory practice of investigating judges regarding the return of petitions for the examination of a witness who has been victim in accordance with art. 225 CPC, petitions for compulsory medical examination; the lack of a common position regarding the interpretation of the notion of "the impossibility of an independent involvement of an expert by the party of protection" in the meaning of Art. 244 CPC; inhomogeneous judicial practice of satisfaction of applications for the appointment of a permanent psychiatric examination in the absence of outpatient psychiatric examination; the unequal practice of law enforcement of the CPC's rules for granting permission for temporary access to things and documents during the consideration of applications for the forced selection of biological samples for examination; the controversial practice of examining investigators' petitions regarding the taking of biological samples for examination in a person who is not a party to criminal proceedings, etc. [8].

Conclusion. In view of the contemporary key vectors of the development of the criminal procedural legislation of Ukraine, the implementation of judicial and investigative practices of the decisions of the European Court of Human Rights in order to properly implement the rule of law (Article 8 of the CPC) in the field of criminal procedural relations, in our view it is appropriate to note the need for a certain normative transformation of the institute of petitions at the stage of pre-trial investigation, taking into account individual indicators and real examples of forensic practice.

The generalization of forensic practice, the elaboration of common unanimity between the parties to criminal proceedings and scientifically grounded standards in this regard will serve as a guarantee of a more qualitative and effective implementation of the general principles of criminal proceedings, in particular regarding the prompt, complete and impartial conduct of pre-trial investigation and judicial review, so that anyone who has committed a criminal offense in order to be prosecuted in the guilt of his own, no innocent was accused or convicted, no person was subjected to unreasonable procedural coercion and that every participant in the criminal proceedings had been subjected to the due process of law.

Reference:

1. Analiz danykh sudovoyi statystyky shchodo roz-hlyadu sprav i materialiv mistsevymy zahal'nymy sudamy, apelyatsiynymy sudamy oblastey ta mista Kyyyeva za 2015 rik : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html.
2. Bezkrivnyy YE. A. Klopotannya do orhaniv prokuratury u kryminal'nomu protsesi / YE. A. Bezkrivnyy // Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu : Seriya: Pravo / hol. red. YU.M. Bysaha. – Uzhhorod: Vydavnychyy dim «Hel'vetyka», 2014. – Vyp. 24. T. 4. – S. 154–156.
3. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny: Zakon Ukrayiny № 4651-VI vid 13 kvit. 2012 r. : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : zakon.rada.gov.ua/go/4651-17.
4. Smahina D. V. Klasyfikatsiya klopotan' u kryminal'nomu protsesi Ukrayiny / D. V. Smahina // Visnyk Akademiyi advokatury Ukrayiny. – 1(20). – 2011. – S. 135-139.
5. Uzahal'nennya sudovoyi praktyky shchodo roz-hlyadu slidchym suddeyu klopotan' pro zastosuvannya zakhodiv zabezpechennya kryminal'noho provadzhennya : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-14/page>.
6. Yanovs'ka O. H. Protestna diyal'nist' advokata v kryminal'nomu provadzhenni / O. H. Yanovs'ka // Slovo Natsional'noyi shkoly suddiv Ukrayiny. – 2013. – №. 4. – S. 124-130.
7. Ohlyad danykh pro stan zdiysnennya pravosuddya u 2016 rotsi : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://court.gov.ua/userfiles/file/DSA/DSA_2017_all_docs/TRAVEN_17/ogl_2016_copy.pdf.
8. Pro praktyku vyrishennya slidchymy suddyamy pytan', pov"yazanykh iz slidchymy (rozshukovymy) diyamy : Uzahal'nennya Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrayiny z roz-hlyadu tsyvil'nykh ta kryminal'nykh sprav : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.
9. Uzahal'nennya sudovoyi praktyky shchodo roz-hlyadu slidchym suddeyu klopotan' pro nadannya dozvolu na provedennya obshuku zhytla chy inshoho volodinnya osoby : [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.